

Nya rättegångsregler för domstolen

Mot bakgrund av den ständigt ökande måtillströmningen, där mål om förhandsavgörande är den klart dominerande måltypen, ändrar domstolen sina rättegångsregler så att de är bättre anpassade till denna måltyps särart, samtidigt som den stärker sin kapacitet att avgöra samtliga inkomna mål inom skälig tid

Domstolen har gjort en omarbetning av sina rättegångsregler, vilka träder i kraft den 1 november 2012,¹ för att framför allt **anpassa sig till utvecklingen av måtillströmningen** till domstolen. Trots att domstolens rättegångsregler har ändrats vid olika tillfällen har deras grundläggande struktur nämligen inte ändrats sedan de antogs, den 4 mars 1953. I rättegångsreglerna ligger tyngdpunkten fortfarande på mål om direkt talan, oftast mellan en fysisk eller juridisk person eller en medlemsstat på ena sidan och en unionsinstitution på den andra sidan, trots att denna typ av mål – med undantag för mål om fördragsbrott och vissa särskilda kategorier av mål om ogiltigförklaring – numera i praktiken till stor del faller utanför domstolens behörighet. Det är mål om förhandsavgörande, som avser frågor ställda av domstolar i medlemsstaterna, som utgör den kvantitativt största måltypen vid domstolen under år 2012.² De nya rättegångsreglerna syftar till att bättre återspegla de verkliga förhållandena. Det införs således en särskild avdelning avseende mål om förhandsavgörande, som innehåller bestämmelser som är både utförligare och tydligare för enskilda personer och för de nationella domstolarna.

Ett andra centralt syfte med omarbetningen har sin grund i domstolens vilja att fortsätta det sedan flera år bedrivna arbetet med att se till att domstolen hela tiden har kapacitet att avgöra inkomna mål inom skälig tid, trots att antalet mål ständigt ökar.³ Genom de nya rättegångsreglerna införs således flera bestämmelser som **främjar en snabb och effektiv handläggning av målen**. Bland dessa bestämmelser bör särskilt nämnas de som ger domstolen möjlighet att fatta ett beslut för att begränsa längden på inlagor och skriftliga yttranden som ges in till den samt de som mjukar upp de villkor som måste vara uppfyllda för att domstolen ska kunna fatta ett särskilt uppsatt beslut som är motiverat, särskilt i det fallet att svaret på en fråga som ställts av en nationell domstol i en begäran om förhandsavgörande inte lämnar utrymme för rimligt tvivel.

De nya rättegångsreglerna innehåller dessutom flera viktiga nyheter i fråga om den muntliga delen av förfarandet. Om domstolen anser att den har tillräcklig kännedom om omständigheterna i målet genom de inlagor och skriftliga yttranden som har getts in av parterna, är den nämligen i princip inte längre skyldig att hålla muntlig förhandling i målet. Detta bör ge domstolen möjlighet att avgöra mål snabbare. I de nya rättegångsreglerna föreskrivs vidare att domstolen, när det hålls en förhandling, får uppmana parterna att inrikta sina framställningar på en eller flera bestämda frågor och att den får hålla en förhandling som är gemensam för flera mål av samma slag som rör samma

¹ Domstolens [rättegångsregler](#) antogs den 25 september 2012 och offentliggjordes i *Europeiska unionens officiella tidning* den 29 september 2012. Rättegångsreglerna ska enligt artikel 210 i desamma träda i kraft första dagen i andra månaden efter offentliggörandet.

² Under år 2011 anhängiggjordes 423 mål om förhandsavgörande, vilket kan jämföras med det sammanlagda antalet nya mål som var 688. Målen om förhandsavgörande utgör således mer än 60 % av de mål som inkommer till domstolen.

³ Trots ökningen av antalet mål har domstolen lyckats att väsentligt förkorta målens genomsnittliga handläggningstid. Som exempel kan nämnas att den genomsnittliga handläggningstiden i mål om förhandsavgörande uppgick till 16,4 månader år 2011 jämfört med mer än 25 månader år 2003.

sak. Däremot avskaffas förhandlingsrapporten, som medför kostnader och orsakar förseningar i handläggningen av målen.

Vid sidan av de ovannämnda syftena har de nya rättegångsreglerna även till syfte att **tydliggöra redan gällande bestämmelser och praxis**. Det görs således en tydligare åtskillnad mellan bestämmelser som gäller för samtliga måltypen och bestämmelser som gäller för enbart en måltyp (mål om förhandsavgörande, mål om direkt talan och mål om överklagande). Samtliga artiklar i de nya rättegångsreglerna har dessutom getts ett eget nummer och en egen rubrik, så att det ska vara lättare att hitta dem. Vad gäller mål om förhandsavgörande kan särskilt framhållas att de nya rättegångsreglerna nu innehåller en bestämmelse om tvingande minimikrav på vad en begäran om förhandsavgörande ska innehålla och en bestämmelse om sekretess. Detta gör det lättare för de nationella domstolarna att avfatta begäran om förhandsavgörande och ger ett starkt skydd för privatlivet för parterna i de nationella målen. Vad gäller mål om överklagande tydliggörs genom 2012 års rättegångsregler vad som gäller i fråga om anslutningsöverklaganden, som ges in med anledning av huvudöverklagandet. Anslutningsöverklagande ska hädanefter alltid ske genom att en separat handling ges in, vilket underlättar domstolens vidare handläggning av dem.

Slutligen innebär omarbetningen av rättegångsreglerna en **förenkling av redan gällande bestämmelser**, dels genom att vissa föråldrade eller inte längre tillämpliga bestämmelser upphävs, dels genom att bestämmelserna om handläggningen i vissa mål ses över. Som exempel kan nämnas förenklingen av bestämmelserna om intervention av medlemsstaterna och unionsinstitutionerna, utseendet av en avdelning för ett års tid som ska avgöra mål om omprövning och förenklingen av bestämmelserna om handläggning av begäran om att domstolen ska avge yttrande genom att det föreskrivs att endast en generaladvokat ska delta i handläggningen (och inte, som tidigare, samtliga generaladvokater vid domstolen).

Det står klart att ingen av de nu nämnda åtgärderna, om de betraktas isolerat, i sig bidrar till att bryta trenden med ett ständigt ökande antal mål, som blir alltmer komplicerade, och ständigt ökande handläggningstider. Domstolen är emellertid alltjämt övertygad om att dessa åtgärder – som vidtas efter bara några veckor efter att ändringarna av protokollet om stadgan för Europeiska unionens domstol antagits, vilka innebär att ett vice ordförandeskap införs och att stora avdelningens sammansättning utökas till 15 domare, och som ansluter sig till domstolens beslut att från och med oktober inrätta en ny avdelning med fem domare och en ny avdelning med tre domare – utgör det säkraste sättet att ge domstolen möjlighet att fortsätta att fullgöra sitt uppdrag att, inom skälig tid, säkerställa att lag och rätt följs vid tolkning och tillämpning av fördragen.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för domstolen.

Kontaktperson för press: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127